

BRAZILA ESPERANTISTO

59-A JARO

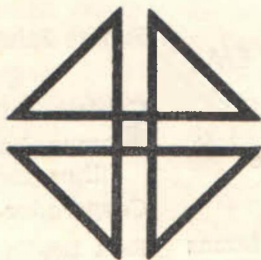
JANUARO-MARTO 1965

N.º 610-612

ESTÁCIO DE SÁ

Portugala militisto,
fondinto en 1565
de la urbo Rio
de Janeiro, kiu
fariĝis en 160 la
ŝtato Guanabara

CARLOS LACERDA

RIO DE JANEIRO Unua elektita
1565-1965 ŝtatestro de
Guanabara kaj
ŝtatestro en la
Jaro de la IV-a
Jarcento de
Rio de Janeiro

ALIGU TUJ AL NIA 19-a BRAZILA KONGRESO!

JANUARO-MARTO 1965

59-a Jaro

N.º 610-612

BRAZILA ESPERANTISTO

("O Esperantista Brasileiro")

Oficiala organo de

BRAZILA ESPERANTO-LIGO

Societo de publika utileco, laŭ registara
dekreto N. 4356, 26 Oktobro 1921

Direktoro :

A. CAETANO COUTINHO

Respondeca redaktoro (redactor principal) :

D-ro CARLOS DOMINGUES

Administracio kaj Redakcio :

Praça da República, 54, 2.º

Telefono : 42-4357

Sidejo de la Brazila Societo de Geografio

RIO DE JANEIRO — BRAZIL

Senpaga por anoj de B. E. L.

Eksterlande : 15 steloj aŭ 10

respondkuponoj

QUOTA ANUAL DE ADESAO A LIGA BRASILEIRA DE ESPERANTO 1965

(De acordo com os Estatutos todos os
membros são automaticamente filiados à
organização mundial)

Membro simples : recebe a carteira de sócio, os cupões de serviço e o "Brazila Esperantisto"	3.000
Membro com direito ao Anuário : recebe o mesmo que o anteceden- te e mais o Anuário do movimen- to esperantista	7.000
Membro Assinante : recebe o mesmo que o antecedente e mais a revista "Esperanto"	14.000
Membro Mantenedor: recebe o mes- mo que o Membro Assinante	21.000
Patrono : recebe o mesmo que o Membro Assi- nante e paga 10 vèzes a quota dêste.	
Membro Vitalício : recebe o mesmo que o Membro Assinante e paga 20 vèzes a quota dêste.	

Tôdas as importâncias devem ser remetidas
em cheque pagável no Rio de Janeiro à

LIGA BRASILEIRA DE ESPERANTO

PRAÇA DA REPÚBLICA, 54, 2.º

Rio de Janeiro, GB

BREVEMENTE

a 7.ª edição do

CURSO DE ESPERANTO EM 20 LIÇÕES

por A. Couto Fernandes e

H. Mota Mendes

Texto gramatical revisto, temas
versões e vocabulário refundidos.

Nesta nova edição foi cuidadosa-
mente aproveitada a experiência al-
cançada nos cursos em classe, por
correspondência, como também nos
exames para obtenção dos diplomas
da

ACADEMIA DE ESPERANTO.

Preço do exemplar: Cr\$ 800

Libroservo de B.E.L.

XIX CONGRESSO BRASILEIRO DE ESPERANTO

Rio de Janeiro — 17/23, Outubro 1965

Quotas de adesão

Contribuinte	6.000
Acompanhante (cônjuge e filhos menores)	3.000
Cooperador (não comparece)	1.000

Esta tabela vigorará até 31 de Julho

Tome parte no ANO DA COOPERAÇÃO INTERNACIONAL

coletando assinaturas para a
PROPOSTA MONSTRO
que será apresentada às
NAÇÕES UNIDAS

em favor da Lingua Internacional

Peça folhas à B.E.L. (Preço da
folha: Cr\$ 10)

BRAZILA ESPERANTISTO

59-A JARO

JANUARO - MARTO 1965

N.º 610-612

KRONIKO DE RIO

Carlos Lacerda

Rio kompletigas kvar jarcentojn de ekzistado en ĉi tiu jaro ĵus komenciĝinta. Kvarcent jaroj, dum kiuj la homoj perlaboradis firme kaj obstinege, ĝis la venko. Komence, Rio estis nur vala marĉejo, ĉirkaŭpremita inter montaroj, kies kapricaj akvaj fluetoj enfluis en tiun vastegan golfon, kiun oni nomis *Guanabara*. Poste, *Guanabara* fariĝis ankaŭ la nomo de nia ŝtato, sekve de la transformiĝo de la eksĉefurbo Rio de Janeiro en la plej nova Brazilia ŝtato.

Kvarcent jaroj de batalo de homoj kontraŭ la naturo, konkerante teron el la marĉo, teron el la maro, teron eĉ mem al la blokoj da rokoj.

La urboplanismo de Rio, ekde la unua starigita fortikaĵo, estas la historio de revoj kaj ambicioj de la homoj, de ilia malkvieta senĉesa fantazio.

Oni vidis, en la profilo de la montaroj, iun aspekton de giganto kuŝanta, kaj miljarajn enskribaĵojn sur la granita dorso de la urbo. Sed giganto estas la popolo, kiu konstruis la urbon, kaj ĝia mesaĝo estas enskribita sur la frunto de ĝiaj infanoj.

Rio luktis kontraŭ la invadantoj, defendis Brazilon, ĝiajn riĉaĵojn, ĝian integrecon, ĝian unuecon.

La historio de la urbo Rio de Janeiro estas la historio de Lia Reĝa Moŝto Johano VI-a, de tiuj, kiujn li kunportis, por ke la lando pasu de

kolonio al regno, kaj la historio de lia filo, romaneska kavaliro aventurema, belmaniera, kiu faris el reĝlando imperion. Historio de la havenoj kiuj ĉi tie malfermiĝis por la mondo; de la bibliotekoj ĉi tie instalitaj; de teknikoj importitaj, pri artoj kaj profesioj, por la arkitekto kaj la lignajisto; por la pejzaĝisto kaj la forĝisto; por la bakalaŭro kaj la frandaĵistino. Ĝi estas la urbo de la Imperiestra Moŝto Petro II-a monarko-respublikano, kiu, en la Kolegio, kiu havis lian nomon, kutimis ĉeesti konkursojn kaj ekzamenojn. Rio de Brazil-infano, tute entenebla en la nova urbo, per granda penado akirita je malsekaj grundoj.

Rio de la gravuraĵoj kaj de la vojaĝantoj, Rio de klopodoj de sklavoĵoj el alia mondo, kun iliaj ritoj kaj ritmoj, kaj la nigrekolora beleco de la raso, kiu miksiĝis kun la blankkolora beleco de la raso de aliaj regionoj kaj kun la tamoj konfederitaj, kiuj aŭskultis en Iperoig la Evangelion de Anĉieta, kaj ĉe la marĉejoj la firman, ordonan voĉon de pastro Manoel da Nobrega: "ĉi tiu lando estas nia entrepreno".

Ĝi estas Rio, reorganizita, liberigita de epidemioj kaj ektrancita per larĝaj avenuoj, la optimista Rio en la komenco de ĉi tiu jarcento, urbo to je stratetoj trabatitaj per pioĉoj,

kiuj detruis montojn kaj estigis avenuojn, konstruis domojn, sekigis marĉojn kaj kanalizis multe da sennomaj riveretoj. Urbo menciita inter la pioniroj de kloakoj kaj gaslumigo. Urbo el kie Mauá komencis la unuan brazilan fervojon kaj kie la nigra inĝeniero Rebouças dancis en la imperia palaco kun la princino Isabel, okaze de la abolicio de la sklaveco.

Rio de debatoj kaj aspirioj, de debatoj de la Imperio al renkontbatoj de la Respubliko: kaj la marŝalo, kiu ĝin proklamis, tiam pensis, ke li agis nur por devigi la Ministraron ekŝiĝi.

Rio de Rui Barbosa, la urbo, kiu bone akceptis la Bahi-provincanon kaj lin internaciigis.

Rio, lernejo pri Brazilo, estas gaja, kantas kaj ridas. Pro tio, multaj pensis, ke ĝi estas frivola kaj mallogika. Nekorektebla detruanto de statoj kaj reputacioj. Klačema ĝi estis rigardata, kaj eĉ kiel senenergian oni intencis prezenti ĝin. Kiel mallaborema ĝi estis konsiderata dum tiu tuta tempo. Futbalama kaj karnavalema, ĉar ĝi ŝatas karnavalon kaj futbalon, sed tiu ŝato ne estas krima. Se ami la vivon estus krimo, Rio ne meritus pardonon. Sed ĝi ne estas tia. Nur antaŭ nelonge oni ekkomprenis, kaj precipe profunde sentis, ke la dua industria centro de Brazilo, la malplej granda ŝtato, kiu por ĉiu loĝanto plej kontribuas al Brazilo per strandoj kaj fabrikoj, havas sambojn kaj ambiciojn, nacian emon kaj tutmondan sperton.

Oni nomis ĝin ekumena urbo, ĉar ĝi estas vere interfratiĝa, alfrontas ian ajn danĝeron, scias kion ĝi volas kaj kiel agi.

Stefan Zweig diris, ke Rio estas inseksema urbo, kun malfermitaj brakoj. Ĉiuj, kiuj aŭdis ĝin kanti, scias tion, konas ĝian ĉarmon, magion, ravon,

ensorĉon, koketecon. Sed ne ĉiuj ankoraŭ vidis ĝin vigle penige laborante. Mi, kiu konas ĝian suferadon, ĝian neregeblan kuraĝon, ĝian ŝajnan pavadon, sed sinceran humilecon, ĝian senceremonian kritikon, la korecon de ĝia ĉirkaŭpreno, la teruran forton de ĝia ironio, la komunikeblan ĝojon de ĝiaj esperoj, mi scias, ke ĉi tiu kvarcentjara urbo estas juneca urbo, posedanta heroecon kaj altruismo, urbo inda je Brazilo, por ĝia servado konstruita, kaj kiu Difavore ĝisvivas.

Ĝi estas urbo, kiu per dekreto subite ŝtatigis, sed ne posedis kondiĉojn por sin mem direkti; urbo, kies problemoj estis oficiale proklamitaj kiel nesolveblaj, kaj ŝajnis kondamnita al ia gaja malestiĝo. Ĝi ne perdis sian ĝojigan kapablon, kaj tute sin fordonis al la laboraĵo kaj komencis rekonstrui faritaĵojn, kiuj valoras ankoraŭ plie pro tio, kion ili signifas ol pro tio, kion ili vidigas. Ĉio, kion oni faras nun en Rio, havas la sencon de revigligo de la spirito, de kreado de la inteligenteco, de realigo de la homa klopodo, de la valoro de homoj, de la kapableco de la brazilano antaŭfiksi sian propran destinon kaj fari grandan Nacion, same kiel li estis kapabla fari grandan urbon.

Rio, faritaĵo de amo kaj lukto, venko de la homo kiu perlaboris firme kaj obstinege ĝis venki, en sia kvarcentjaro konfirmas sian fidelecon al la nacia emo, al sia misio transatlantika, al sia nova vidado de la mondo, al sia optimista interpretado de Brazilo, kiu estos farita same kiel Rio, konkero de la homo al la naturo, korpa batalo de la homo kontraŭ la ŝtono de rutino kaj la maro de nekomprenemo, la marĉoj de insido kaj la valoj de forgeso.

Rio, de la perfektaj gravuraĵoj kaj de la scendekoraciaj fotografiaĵoj ko-

lorigitaj, multon montras, sed ne tuton. Estas necese vidi ĝin, por ĝin kompreni; kaj ĝin kompreni estas ami ĝin, ami la popolon de la domaĉaroj, de la antaŭurboj, de la plaĝoj, de la ĉielskrapuloj. Dinamismo mem, inklino al laboro, estas havi la kuraĝon por eliri ĉiumatene el la hejmo kaj eniri en oficejon, studejon, kontoron, post kiam oni trapasis tentantajn lazuran maron kaj blankajn sablejojn, rezisti al invito de la naturo kaj iri por anstataŭigi ĝin per ilaroj, nombroj, gramatiko kaj ferbetono, malsupreniri la tordajn deklivojn kun trankvila animo kaj la okuloj ankoraŭ plenaj de revoj el la domaĉoj, rifuĝoj de internlandanoj, kiuj envenis en Rion por trovi laboron kaj lokon por eduki siajn idojn.

Rio, de la maljustaĵoj kaj nekompreno, eĉ ĝi, eĉ Rio nuba, peniga, estas plaĉa, se ni sukcesos rompi la karapacon per kiu li ŝirmas sin kontraŭ la forgeso kaj sendankecoj. Rio estas kvazaŭ la tradicia masonisto Valdemaro, kiu konstruas domojn por aliaj, sed ne havas mem loĝlokon. Rio, urbo-ŝtato, urbo, sed la dua ŝtato de la Federacio, Rio, sen orgojlo, sen malŝato, invitas ĉiujn veni vidi ĝin. Sed tiuj, kiuj ne povos, kaj eĉ tiuj, kiuj ne volos veni, konservu kie ajn ili estas, aman penson, imagaĵon pri ĝi.

Rio salutas ĉiujn ĉeestantajn kaj forestantajn, de Santa Cruz ĝis Leblon, de Oiapoc ĝis Xuf.

Impresas min la avenuoj, la kloakaj galerioj, lernejoj, viaduktoj, sole ĉar ĉio ĉi signifas la konkretan efektivigon de revo, la pruvon evidentan, realan, ke revo ne estas nur fantazio, sed ankaŭ antaŭvido pri la realaĵo, kiun nur la revuloj kapablas konstrui; nur la ekscitigemuloj kapablas ami, nur tiuj, kiuj scias ridi,

CONCURSO DE ESPERANTO NAS ESCOLAS DE GRÁU MÉDIO

Realizando iniciativa do nosso saudoso samideano Dr. Miguel Timponi, a Liga Brasileira de Esperanto abre mais uma vez o Concurso de Esperanto para alunos das escolas de grau médio de todo o Brasil.

As recentes decisões oficiais em favor do Esperanto de certo darão novo impulso ao certame, e os professores de Esperanto aproveitarão a oportunidade para estimular os seus alunos.

O tema para o Concurso é *A Fundação do Rio de Janeiro*. O trabalho deverá ser dactilografado, a dois espaços de máquina, sem usar o verso, com um mínimo de três folhas e um máximo de cinco, em formato de carta e não deverá trazer nome nem endereço do concorrente. Somente um pseudônimo marcará o trabalho. Juntamente com o trabalho deverá vir uma sobrecarta fechada com o pseudônimo escrito por fora e no interior o nome e endereço do concorrente, acompanhados da declaração do Diretor da escola de que se trata de aluno matriculado.

Os trabalhos serão recebidos pela Liga até 15 de Setembro do corrente ano e os prêmios serão distribuídos durante o XIX Congresso.

povas plori, nur tiuj, kiuj luktas por siaj ideoj, realigas, nur tiuj, kiuj rezistas, progresas.

Rio naskiĝis je ideo. Tiu ideo estis la unueco de Brazilo. Alia ideo nun inspiras ĝin: impulsi interkonsente la ŝanĝigon de Brazilo je vera demokratio, progresema, justa. Ĝi estas la tasko por la unuaj jaroj de la kvina jarcento. Koncerne nian partoprenon, ni agos per sambo, futbalo, plaĝoj, laborado, espero kaj amo.

“Ĉar Brazilo estas nia entrepreno”.

(*Tiu Kroniko estis legita de la ŝtatestro S-ro Carlos Lacerda, ĉe la radio, en la unuaj minutoj de 1965. La Esperantan tradukon faris nia Direktoro, S-ro Antonio Caetano Coutinho.*)

XIX CONGRESSO BRASILEIRO DE ESPERANTO

SUA REALIZAÇÃO NO CALENDÁRIO DO 4.º CENTENÁRIO DO RIO DE JANEIRO

O XIX Congresso Brasileiro de Esperanto, promovido pela Liga Brasileira de Esperanto a convite da Secretaria de Turismo, realizar-se-á de 17 a 23 de Outubro do corrente ano no Calendário das festas comemorativas do 4.º Centenário da cidade do Rio de Janeiro.

Conquanto se trate de Congresso nacional, espera-se a participação de grande número de esperantistas de outros países, notadamente da América do Sul, do Centro e do Norte.

O temário do Congresso prevê o debate de assuntos relativos ao ensino e divulgação do Esperanto e à edição de livros nessa língua. Será estudada especialmente a posição da Língua Internacional em face das recentes leis dos Estados da Guanabara e de São Paulo, que instituíram o ensino do Esperanto nas escolas de grau médio, bem como em face da resolução do Conselho Federal de Educação, que considerou o idioma como prática educativa.

Além dessas sessões de trabalhos, haverá reuniões especiais dos Delegados do Movimento Esperantista, de Diretores de associações filiadas e de professores de Esperanto. Também se efetuarão encontros de radiomadores e outros especialistas.

Do programa constam diversos concursos: o 2.º Conteste de radiomadores esperantistas, concurso de oratória, concurso de literatura original e traduzida e concurso entre ginasianos de todo o Brasil. Haverá ainda um concurso de fotografias, apanhadas durante o Congresso.

Nas sessões solenes — de abertura e de encerramento — farão conferências eminentes oradores.

Numa noite de arte será apresentado o Esperanto praticamente como língua de canto, de declamação e de teatro. Entre as publicações projetadas contam-se as seguintes: 7.ª edição do *Curso de Esperanto em 20 Lições*, *Vocabulário Esperanto-Português*, e *Português-Esperanto*, *Urbo Rio de Janeiro* (álbum da cidade) e *Catálogo geral de obras em Esperanto*. Durante os dias do Congresso funcionará uma exposição de livros e material esperantista.

Algumas excursões levarão os Congressistas a lugares pitorescos do Rio de Janeiro e do Estado do Rio.

Os próximos números do *Brazila Esperantisto*, órgão oficial dos esperantistas brasileiros, serão dedicados ao 4.º Centenário e ao Congresso comemorativo. A Comissão Organizadora, coadjuvada pelas Subcomissões de Informação, de Recepção e de Festas e Excursões e com o apoio da Liga Brasileira de Esperanto e das dezenas de associações filiadas a esta, vem trabalhando intensamente para o brilho do Congresso. O endereço da Comissão é a sede da Liga — Praça da República, 54, 2.º.

REGULARO DE ORATORA KONKURSO

1 — En la kadro de la 19-a Brazila Kongreso de Esperanto okazos Oratora Konkurs, kies celo estas evoluigi la Esperantan parolarton.

2 — a) Rajtas partopreni ĉiuj esperantistoj, kiuj aliĝis al la Kongreso; b) la partopreno en la Konkurs estas senpaga; c) la kandidatoj devas anonci sin skribe al la Organiza Komitato minimume du tagojn antaŭ la tago de la Konkurs.

3 — La kandidatoj devas elekti por sia parolado temon rilatantan al Esperanto (strukturo, historio, socia rolo, instruado, praktika uzado, ktp), observante la normojn de la Movado pri neŭtraleco.

4 — La konkurs okazos publike sub prezido de la Prezidanto de la O.K. aŭ lia oficiala anstataŭanto, kaj en la ĉeesto de du aliaj membroj, nomitaj de la Prezidanto de la O.K. Tiuj tri membroj konsistigas la Konkursan Komisionon.

5 — La kandidatoj devas paroli en Esperanto libere, sen anticipe skribita teksto, sed ili povas uzi memorigajn notojn. Ĉiu parolado daŭros inter dek kaj dudek minutojn.

6 — La Konkursa Komisiono, difinita en la artikolo 4, juĝos la paroladojn el vidpunktoj enhava, lingva, stila kaj laŭ la ĝenerala sinteno de la kandidato kiel oratoro. La unuaj gajnintoj estos proklamitaj dum la Kongreso kaj ricevos diplomon kal premion laŭ decido de la Konkursa Komisiono.

NOVA SUKCESO EN BRAZILLO

ENKONDUKO DE ESPERANTO EN MEZAJN LERNEJOJN DE RIO DE JANEIRO

La Leĝodona Asembleo de Ŝtato Guanabara aprobis kaj ĝia Prezidanto publikigis la Leĝon N-ro 588, de la 14-a de Oktobro 1964, kiu kreis la instruadon de Esperanto en la mez-

Deputito José Bonifácio

gradaj lernejoj de Rio de Janeiro, farotan laŭ elekta maniero en antaŭlasta klaso de la gimnazia, kolegia kaj profesia cikloj.

Laŭ la artikolo 2-a de tiu leĝo la nomado de la instruistoj de Esperanto fariĝos per konkurso, kiel ordonas la Ŝtata Konstitucio.

LEI 588 — de 14 de outubro de 1964

Institui o ensino do Esperanto nas escolas de grau médio do Estado, nas condições que menciona.

O Presidente da Assembléia Legislativa do Estado da Guanabara, nos termos do artigo II, § 3.º, da Constituição do Estado, promulga a lei n.º 588, de 14 de outubro de 1964, oriunda do Projeto de Lei n.º 385, de 1963, que, vetado total-

Tiu grava atingo estas aparte ŝuldata al S-ro Deputito D-ro José Bonifácio Diniz de Andrada, kiu prezentis la projekton al la Asembleo kun konvinka pravigo. La Deputito kiu estas posteulo de la fama José Bonifácio, la Patriarko de la Sendependeco de Brazilo, estas granda amiko de nia afero kaj sendube plu helpos nian aferon. Li ankaŭ proponis subvencion al Brazila Esperantoligo por subteni la aperigon de la 2-a eldono de la vastampleksa vortaro Portugala-Esperanta, verkita de Couto Fernandes, Carlos Domingues kaj Porto Carreiro Neto,

La aprobo de la rimarkinda leĝo, kiu estas signifoplena paŝo por la progreso de Esperanto, vekis kompreneble fortan intereson precipe ĉe la instruistaro, kaj oni atendas de ĝi bonajn konsekvencojn.

La adreso de Deputito José Bonifácio por espereblaj gratuloj kaj dancoj estas — Assembleia Legislativa — Rio de Janeiro, Brazilo.

Ni transkribas el la oficiala organo la tekston de la Leĝo:

mente, foi mantido pela Assembléia Legislativa do Estado da Guanabara.

Art. 1.º — Fica instituído o ensino do Esperanto nas escolas de grau médio do Estado, a ser ministrado, em caráter optativo, na penúltima série dos ciclos ginasial, colegial e profissional.

Art. 2.º — O provimento dos cargos de Professor da disciplina ora instituída far-se-á por concurso, como preceitua a Constituição Estadual.

ESPERANTO NO ESTRANGEIRO

ALEMANHA

No Congresso realizado em Soltau, no verão de 1964, sob a divisa: *Esperanto en la lernejojn*, ao qual compareceram cerca de 200 representantes de Alemanha Esperanto-Asocio e de samideanos da Holanda, mostrou o Dr. Bormann que em 1963 o Esperanto foi ensinado em 600 escolas de 35 países.

ESTADOS UNIDOS

O Esperanto foi utilizado na Feira de Nova York. Por iniciativa do Prefeito local, foram distribuídos impressos, nessa língua, gratuitamente aos visitantes e a todos os interessados.

ISRAEL

Nas paredes da Igreja Ein Karin, no local onde Maria, mãe de Jesus, foi visitar Isabel, lê-se a oração MAGNIFICAT em várias línguas, inclusive em Esperanto.

NORUEGA

A primeira rua Esperanto, na Noruega deverá ser inaugurada na cidade de *Elverum*, próxima a *Hamar*, em maio de 1965, por ocasião do 17.º Congresso Ferroviário Internacional.

VENEZUELA

O movimento esperantista Venezuelano está em processo de reativação, com cursos práticos de conversação e de correspondência. Pensa-se em organizar em futuro próximo um curso por correspondência.

Art. 3.º — Esta lei entrará em vigor na data de sua publicação, revogadas as disposições em contrário.

Assembléia Legislativa do Estado da Guanabara, 14 de outubro de 1964.

Victorino James, Presidente.

(DIÁRIO OFICIAL do Estado da Guanabara — Parte I — 23 de Outubro de 1964)

ESPERANTO EN LA KATOLIKA UNIVERSITATO DE PÔRTO ALEGRE

La Fakultato de Filozofio de la Pontifika Katolika Universitato de Pôrto Alegre enkondukis prove en siajn kursojn por la dua sesmonato de la jaro 1964 la instruadon de la Internacia Lingvo. La Fakultato intencas starigi definitivivan kurson en la kuranta jaro.

La inaŭguran lecionon faris Gen. Wanderley F. Gonçalves eminente lingvisto. Prof. D-ro Ernani Corrêa instruas la gramatikan parton kaj S-ro Arthur G. Brown gvidas la lecionojn de konversacio. Prof. Boris Eston faris kelkajn prelegojn.

Tiu grava atingo estas plej parte ŝuldata al la efika laboro de la loka asocio, (Esperantista Societo de Pôrto Alegre)

NACIA KAMPANJO DE SENPAGAJ EDUKEJOJ

Tiu grava institucio, kiu funkciigas nun 250 gimnaziojn en la tuta lando kun la subteno de la federacia ŝtataj kaj komunumaj registaroj, jam havas Esperanto-kursojn en 4 lernejoj; la gimnazioj, kiuj instruas E-on estas jenaj: Lara Vilela (Niterói), Instituto Lucis (Nova Friburgo), Nossa Senhora Aparecida (Campos) kaj California (São Gonçalo).

Aliaj lernejoj baldaŭ sekvos.

ESPERANTO INSTRUATA EN GRAVA OFICIALA BRAZILA INSTITUCIO

Fundação (Fondajo) Getúlio Vargas estas grava institucio, kiu celas kunlabori kun la Brazilia Registaro speciale en la kampo de la racia organizado de la laboro. Ĝiaj esploroj, studoj, eldonaĵoj kaj kursoj estas konataj kaj multŝatataj. Pro la klopodoj de Prof. Sylla Chaves, teknikisto de la menciita Fundação, kaj kun la apogo de la Prezidanto, S-ro Luís Simões Lopes, estas malfermitaj 5 kursoj de la Lingvo Internacia.

KONKURSO DE TRADUKO

Brazila Esperanto-Ligo denove malfermas al la brazilaj esperantistoj konkurson, kiu konsistos el traduko Esperanten de literatura peco.

La tradukoj estos ricevitaĵoj ĝis la 15-a de Septembro de la kuranta jaro. Ili ne devos havi la subskribon de la aŭtoro, sed pseŭdonimon, kiu estos ripetita sur koverto fermita, enhavanta la nomon kaj adreson de la aŭtoro.

La plej bona traduko estos publikigita en Brazila Esperantisto kaj ricevos Esperantan literaturan verkon kiel premion, kiu estos transdonita dum la 19-a Brazila Kongreso de Esperanto. La juĝantaro konsistos el tri membroj de B.E.L.

La tradukotajo, elektita kun celo al la 4-a Centjaro de Rio de Janeiro, estas jena:

TODOS OS TIPOS DE PAISAGEM

Érico Veríssimo

O cenário é realmente de cortar a respiração do observador. Entre as montanhas e o mar, contornando os morros, perlongando a baía, a cuja entrada o Pão de Açúcar monta guarda — a cidade se espicha lânguidamente, fugindo para todos os quadrantes. Tem quase sempre um ar de feira e de festa. Se fôsse um cenário pintado, poder-se-ia dizer que o artista havia abusado dos efeitos cênicos do colorido, reunindo arbitrariamente numa só paisagem toda a variada beleza, que Deus teve o cuidado de espargir parcimoniosamente pela superfície do globo.

As águas da baía são duma tranqüila esmeralda manchada de ilhas, barcos, faroletes, bóias, velas... Por cima dela voam gaivotas e aviões; e não raro cruzam o céu, gritando estridentemente, verdes bandos de papagaios. O próximo sol joga sobre as águas punhados de moedas de ouro. E em certos dias uma névoa dum azul luminescente, com leves tons de rosa, paira no ar, dando a impressão de que a cidade é um brinquedo envolto em papel celofane.

Como aprender o nome das montanhas intermináveis? Como descrever-

SUBVENCIO AL B.E.L.

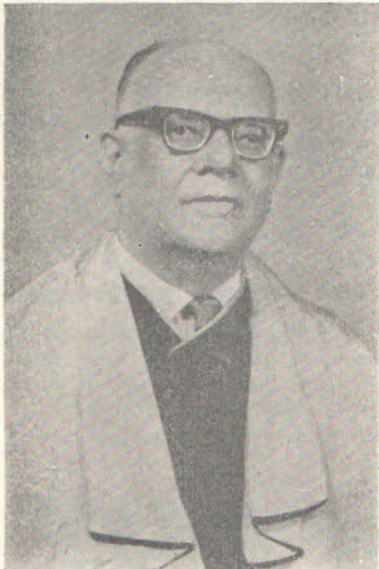
La Budgeto de la ŝtato Guanabara por la jaro 1965, Leĝo N-ro 684, de la 10 de Decembro 1964, difinas du subvenciojn al Brazila Esperanto-Ligo: unu ordinara de Cr\$ 2.000.000 kaj alia neordinara de Cr\$ 1.200.000 kiu destiniĝas al helpo al la publikigo de la dua eldono de Portugala-Esperanta Vortaro de Couto Fernandes, Carlos Domingues kaj Porto Carreiro Neto. La unua estis iniciato de la Deputitoj Levy Neves, Jair Martins, Naldir Laranjeiras kaj Alfredo Tranjan; la dua estis proponita de la Deputito José Bonifácio Diniz de Andrada. La Ŝtatestro, S-ro Carlos Lacerda sankciis la subvenciojn.

Ĉiujn ni dankas por la grava subteno.

lhes os contornos? A luz muda atravésamente a forma e a côr destas cordilheiras. Vamos à noite para a cama convencidos de que sabemos de memória o desenho dessas muralhas de pedra, e despertamos no dia seguinte para a encantada decepção de descobrir que acaba de nascer um novo pico, uma nova cadeia de montanhas, ou que durante a noite um malicioso escultor invisível ficou a trabalhar com o propósito de desfigurar a paisagem, ou de lhe acrescentar uma nova maravilha. Há dias em que as nuvens escondem os cimos ou improvisam plumas, perucas e véus para a cabeça das montanhas. O ar cheira a sol, a mar e a floresta. Quem chega ao Rio fica logo tomado dum espírito de feriado, dum sentimento quase pagão, como se de repente todas as suas brumas interiores se dissipassem sob a influência deste quente sol e destes doces perfumes. Porque há magia e música no ar, uma carícia no vento, um luminoso mistério na cidade de São Sebastião do Rio de Janeiro.

Prof. Dr. CARLOS DOMINGUES

Da lista de atuais Acadêmicos, publicada em nosso número anterior, vê-se que a língua portuguesa é representada na Academia de Esperanto pelo Prof. Dr. Carlos Domingues. Eleito em 1932 para a então *Lingva Komitato*, passou em 1949 com a remodelação da Academia, a fazer parte desta.

Dos 47 Acadêmicos 45 residem no Velho Mundo. O Nôvo Continente conta dois Acadêmicos: o Dr. W. Solzbacher, que representa o alemão, sua língua materna, e o Prof. Dr. Domingues, que é assim o único representante nativo desta parte do Mundo.

O Acadêmico brasileiro, conhecedor de vários idiomas, tem feito muitas e importantes traduções, publicadas pela Editora Pongetti: do alemão — *Danton*, de Wendell, *Talleyrand*, de Blei, *O Vaticano*, de Bernhart, *Bula Matari*, de Wassermann; do inglês — *Henrique VIII*, de Hackett, *com Amor e Ironia*, *Minha Terra e Meu Povo*, *Sabedoria da Índia e da China* (em parte), e *Entre Lágri-mas e Risos*, de Lin Yutang; do francês — *História da Inglaterra*, de Maurois, *O Poder*, de Ferrero; do espanhol — *Zamenhof*, *Iniciador do Esperanto*, de López Luna; do Esperanto — *O Rádio em 16 Palestras* (em colaboração com Couto Fernandes) de Aisberg. Traduziu

APERFEIÇOE O SEU CONHECIMENTO

CAXIAS KAJ LIAJ KOMANDATOJ

Humberto de Campos

Duko de Caxias, kiam en milito, nepre volis travivi tiajn samajn suferojn kaj sperti tiajn samajn riskojn, kiel liaj soldatoj. Unu posttagmezon, en Lomas Valentinas, li atendadis, en tute malsekaj vestoj, sub orangarbo, la momenton de la atako, kiam jen servosoldato alproksimiĝis, zorge portante vaporantan tason da kafo.

— Ĉi tion — li diris — S-ro D-ro Bonifácio de Abreu sendis al Via Ekscelenco, ordoninte al mi, ke mi ne lasu fali teren eĉ guteton.

La marŝalo fiksas lin per longa rigardo.

— Mi ĝin ne volas — li fine respondis.

Kaj per pli milda tono al la soldato:

— Trinku ĝin vi, kamarado.

Trad. Porto Carreiro Neto

O trecho acima é tradução do publicado em nosso número anterior na mesma seção.

também do italiano o incunábulo *Tratado das Contas e da Escrituração*, de Paciolo, a mais antiga obra de contabilidade que se conhece, publicada em Veneza em 1494.

É co-autor da *Enciclopedia de Esperanto*, do *Dicionário Português-Esperanto* e do *Dicionário Esperanto-Português*. Desde 1924 desempenha as funções de Redator Responsável desta Revista.

Colaborou na *Antologia de Brazilaj Rakontoj* e com Irani Baggi de Araújo traduziu o romance *La Mistero*, publicado no B.E. Tem a seu cargo o Curso Magistral por Correspondência.

É esperado para breve o aparecimento do seu Vocabulário Esperanto-Português e Português-Esperanto.

Catedrático da Universidade do Brasil, o Prof. Dr. Carlos Domingues foi durante anos professor da língua nacional no Colégio Pedro II.

OMAGŔO AL PIONIROJ EN PETRÓPOLIS

INAŔGURO DE MEMORIGA TABULO EN KONSTRUARO ESPERANTO.

Pro iniciato de nia sindona samideano S-ro José Varanda okazis en Petropolis soleno por honorigi la karmemorajn samideanojn Jacome Martins Baggi de Araújo, João Duarte da Silveira kaj Achilles Lan do Carmo: la unuaj estis esperantistoj de la fruaj tempoj de la Movado, kaj la lasta laboris en posta periodo.

La homaĝo konsistis en inaŭguro de memoriga tabulo kun iliaj nomoj ĉe la enirejo de Edifício Esperanto, kiu situacias ĉe strato Alencar Lima, 42, en la urbcentro.

Post elokventa parolado de S-ro Varanda, la Prezidanto de Brazila Esperanto-Ligo, Prof. D-ro Carlos Domingues, malkovris la tabulon sur kiu troviĝis la Esperanta flago. En la nomo de BEL parolis la kasistino, F-ino Irani Baggi de Araújo, kiu rememorigis la historion de Esperanto en la urbo kaj kies paroladon ni publikigas kiel historian dokumenton.

Ĉeestis multaj esperantistoj el Petropolis kaj Rio de Janeiro. La du cititaj Direktoroj reprezentis nian Ligon; D-ro Hamilton Cunha Kozłowski kaj edzino reprezentis Brazilan Klubon Esperanton kaj ĉeestis S-ro Bruno Kozłowski, gvidanto de la tiea Movado.

PAROLADO DE F-INO IRANI BAGGI DE ARAÚJO.

Minhas Senhoras, meus Senhores, prezado samideano José Varanda

O Presidente da Liga Brasileira de Esperanto, Dr. Carlos Domingues, confiou-me a incumbência honrosa e grata de representar a nossa Liga nesta memorável solenidade, em que festivamente se inaugura mais um arrojado empreendimento de José Varanda, este magnífico Edifício Esperanto e se presta uma comovedora homenagem a três inolvidáveis pioneiros do nosso ideal.

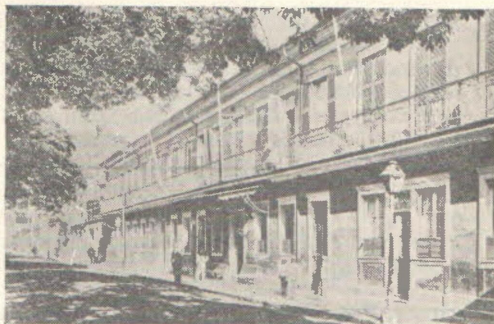
Procurarei exprimir, embora pàlida-mente, o pensamento e sobretudo o sentimento de todos os esperantistas brasileiros que, congregados pela Liga, se acham aqui presentes senão pessoalmente, mas também pela mente e pelo coração.

Quase tãdas as cidades do Brasil se podem orgulhar de possuir na história do Esperanto alguns denodados desbravadores do nosso árduo caminho. Petrópolis, a cidade que tão admiravelmente harmoniza a tradição e o progresso rende hoje, por sua vez, um preito de justiça e de carinho a estes três paladinos, que se incorporaram definitivamente aos nossos faustos: Jacome Martins Baggi de Araújo, João Duarte da Silveira e Achilles Lan do Carmo.

Jacome Martins Baggi de Araújo aqui chegou transferido da Paraíba do Sul em 1897. Tinham-lhe sido dadas revistas numa das quais encontrou uma publicação que lhe agradou sobremaneira — a síntese de uma língua nova, com características para se tornar uma língua internacional. Apaixonou-se pela idéia, estudou a língua e a ela se dedicou. Mas isso só não o satisfazia, era preciso divulgá-la. Escreveu a parentes e amigos, dirigiu-se a diversos escritores e, enfim, no Paiz, na seção "Palestra" Artur Azevedo mostrou-se favorável à idéia. Este foi o primeiro triunfo de Baggi de Araújo. Recebeu diversas cartas de consulta e entre estas desejamos nos referir a que lhe foi dirigida por Antônio Caetano de Azeredo Coutinho, então normalista, pela Escola Normal de Sabará e depois estudante de farmácia em Ouro Preto, 1904-1905. Este também se dirigiu a Zamenhof e a outros esperantistas na Europa e Theophile Cart pediu-lhe a tradução do seu livro "Premières Leçons d'Esperanto (Primeiras Lições de Esperanto)" a que ele acedeu, tendo sido este o primeiro livro de Esperanto em português no Brasil. Fiel e tenaz batalhador, sempre pronto a servir dentro da sua proverbial modéstia. Foi este o segundo e sem dúvida o maior triunfo de Baggi de Araújo no seu esforço para divulgação da nova língua. Coutinho é hoje o Decano do nosso movimento, reverenciado

e amado por todos. A êste querido samideano pela sua lealdade, esforço e competência, peço neste momento uma salva de palmas.

Mais tarde, aproveitando uma melhoria do seu estado de saúde, Baggi de Araújo reúne um grupo de amigos que lhe pareceu um bom campo para sua sementeira, dentre os quais se contava o "terura Kolonelo" Duarte da Silveira. Volta ao movimento, dá aos amigos os primeiros conhecimentos da língua e por tal forma os entusiasma que resolvem fundar um clube para propaganda permanente, a que deram o nome de *Petropolisa Esperanto-Klubo*. Aqui lhes

Hotel Bragança ĉe av. 15 de Novembro
— unua sidejo de *Petropolisa E-Klubo*

mostramos um postal do Hotel Bragança, onde graças a gentileza dos seus dirigentes lhes é cedida uma sala para reunião e estudos e mais tarde a primeira sede do *Petropolisa*. Sempre com muito entusiasmo se realizavam à noite as reuniões desse clube, cuja primeira Diretoria foi a seguinte: Presidente, Baggi de Araújo, Vice, Arthur Jeolás, Secretário, Duarte da Silveira, Tesoureiro, Sr. Noronha. O Secretário, João Duarte da Silveira, era o guardião, segundo soubemos, do arquivo dos documentos pertencentes a Baggi de Araújo que durante muito tempo julgámos perdidos com a dissolução do Clube. Sabemos agora que se acham em boas mãos. O ardor com que Duarte da Silveira se dedicava ao Esperanto era tão exuberante que êle pôz a dous filhos nomes tirados à Língua Internacional: Samideano e Verlande. Recordo-me bem do 2.º Congresso Brasileiro de Esperanto, realizado em São Paulo, ao qual

Duarte da Silveira deu incomparável vida e animação, enchendo as reuniões com a sua efusiva, ruidosa e inesgotável verve.

Infelizmente com o agravamento do estado de saúde de Baggi de Araújo, Presidente do Clube e seu principal animador, aos poucos o Clube deixou de existir apesar do devotamento de Duarte da Silveira. Mas o embrião daquela semente plantada aqui em Petrópolis ainda vivia e mais tarde tornou a reflorir: nôvo idealista — Achilles Lan do Carmo, com o mesmo ardor dos anteriores, trabalha e consegue o ressurgimento do *Petropolisa Esperanto-Klubo*. Achilles Lan do Carmo era um gentleman, de fina educação e excelente cultura. Súdido e tenaz, devotado e constante, êle encheu de trabalho intenso e profícuo os breves anos em que militou no nosso Movimento. Em suas habituais visitas à Liga êle mantinha íntimo contacto com os samideanos que então dirigiam o movimento e colaborava intimamente com êles para a boa orientação dos nossos trabalhos. Mas... como aconteceu com o primitivo animador, tomba êste também, quando muito se esperava do seu devotamento e energia e o *Petropolisa Esperanto-Klubo* desapareceu. Desapareceu? Não! Elipsou-se momentaneamente. Novos entusiastas, novos valores cuidaram dêle e de nôvo como que resurgindo das próprias cinzas aqui se apresenta sob o desvêlo de homens como José Varanda e Bruno Kozlowski.

Ao me defrontar com a placa que o Sr. José Varanda decidiu em boa hora fazer para perpetuar no bronze o nome daqueles que tanto contribuíram para que em Petrópolis a obra de Zamenhof tivesse tido os seus cultores, senti uma intensa satisfação por ver que o nome de Baggi de Araújo entrava assim decididamente para a posteridade e que êle, que se lamentava de não ter tido um filho varão para ser o continuador de seu nome, tinha no Esperanto muito mais, pois o seu nome não ficaria restrito a uma família, a uma época, mas entraria para a História do Esperanto e se eternizaria pelos tempos afora, conjuntamente com os seus continuadores Duarte da Silveira e Lan do Carmo.

Não é preciso ser profeta para prever que não está muito longe a final vitória do ideal de Zamenhof. Aqui mesmo no Brasil alguns factos recentes anunciam êsse triunfo: citaremos apenas

LA BLUA BANTO

Romaneca novelo de

JÚLIA LOPES DE ALMEIDA

Daŭrigo

VI

Vesperigás. La sonorileto de la Kolegio vokis la knabinojn al preĝejo. La birdoj komencis ennestigi sur la folirika branĉaro de mangarboj de la parko.

Nenio kortuŝas la naturon, pensis kun si mem d-ro Bastos, observante la serenecon de la vespero, en kiu la malfortika figuro, funebre vestita de Izidoro Nunes, elstariĝis, suprenirante la ĝardenan deklivon.

Ĉe la parolejo ili ambaŭ atendis Magdalenan, kiu aperis tuj, tre pala, kun okuloj ĉirkaŭbluigitaj de plorado.

conquistas no plano da educação, e são elas — as leis estaduais da Guanabara e de São Paulo, que introduziram o ensino do Esperanto nas escolas de grau médio, a decisão do Conselho Federal de Educação, favorável à Língua Internacional e a criação de cursos dessa língua na Universidade Federal do Ceará e na Pontifícia Universidade Católica do Rio Grande do Sul. Mas essas vitórias não são simplesmente dos esperantistas actuais. Elas em verdade se alicerçam principalmente no trabalho diuturno e honesto das gerações que passaram, gerações que generosamente semearam para nós. Sem êsse labor do passado a nossa colheita seria impossível. E por isso evoco neste momento o imortal Zamenhof, cujo 105º aniversário de nascimento comemoramos, citando os seus belos e significativos versos:

“O Verde Estandarde bem alto elevamos,
Emblema da paz e do bem;
As bençãos e o amparo de Deus nós
[teremos,
e a nossa esperança também;
Que por entre os povos a Verde Bandeira,
Destruindo dos ódios a forte barreira,
Fará que vejamos o Amor mais fecundo
Reinar sôbre o mundo.”

— Finjo, unu fojon pli mi petas, ke vi revenu hejmen...

— Estas neeble.

— Via kompatinda patrino estas tre sola...

— Mi petas al Dio doni al ŝi kuraĝon.

Izidoro mallevis la kapon, malgaje, sentante la neflekseblan firmecon de la filino. D-ro Bastos, kun larmoplenaj okuloj, humiligante antaŭ ŝi, sin intermetis: — Magdalena, lasu ke mia voĉo iru al via koro. Aŭdu: ankaŭ mi venas por peti al vi grandegan oferadon... Pardonu min; antaŭ vi staras koro de patro, ne viro. Mia filo alvenos post ok tagoj... Vi scias, ke li preskaŭ mortis kaj la kuracistoj postulis, ke oni evitu fortajn emociojn. Doni al li tian neatenditan baton, sen antaŭzorgo, sen iom post-ioma preparado, egalas al minaci mian filon je frenezeco... En sia lasta letero, kiel konscia movo de volo, li insistis esprimas la ĝojon povi ĉirkaŭpreni la edzinon, kaj kisi la filineton...

Li faris paŭzon. Magdalena rigardadis d-ron Bastos fikse, sen palpebrumo. Li daŭrigis:

— Mi petegas do al vi kompateman agon... nur unuhoran iluzion, dum ni zorgos prepari lian spiriton por la terura veraĵo... Tuj poste, vi revenos ĉi tien, al via religio; sed savu mian filon, kompatu lin...

— Mi ne komprenas...

Izidoro helpis al la amiko:

— Vi ŝajnigos vin Lucila, dum la unuaj momentoj, post la alveno de Raul...

Magdalena ne respondis, sed faris tiel malcedeman geston, ke la patro petegis, plorante:

— Magdalena!

— Ne, mia patro, ne...

D-ro Bastos fale sidiĝis sur seĝon, palega, muta.

— Vi havas malmolan koron, mia filino. Unu horo en la vivo rapide pasas. Al vi estas tute egale plia ofero, se per ĝi, vi savos eble la saĝon de unu viro!

— Lucila ne min pardonus...

— Lucila estas mortinta.

— Nun, pli bone ol antaŭe, ŝi konas mian animon!

— Tamen estas ŝi, per mia buŝo, kiu petegas vian protekton al la kompatinda Raul...

— Li ne povos ne scii la okazintaĵon.

(Daŭrigota)

Trad. C.C

RECENZO

L.L. Zamenhof — *LINGVAJ RESPONDOJ* — Sesa eldono, aranĝo kaj noto de Gaston Waringhien — *Esperantaj Francaj Eldonoj*, Marmande, 1962 — 134 paĝoj, 20 x 13 cm. Prezo en la libroservo de B.E.L.: 28 st.

Oni povas diri, ke tuj post la apero de Esperanto, lingvaj demandoj estiĝis en la spirito de la esperantistoj kaj ili estis direktitaj al la aŭtoro de la lingvo por solvo.

La respondoj al tiaj demandoj aperadis unue en *La Esperantisto* (1889-1895), en *La Revuo* (1906-1908) kaj fine en *Oficiala Gazeto* (1911-1912).

La kunigado de la respondoj de Zamenhof de la tri periodoj en unu volumon aperis en la jaro 1925-a, en dua kaj tria eldonoj en la jaroj 1927-a kaj 1936-a, respektive.

Konsiderante ke ordinare la esperantlibraj eldonoj estas modestaj, oni konkludas ke post malmultaj jaroj tiu valorplena verko tute elĉerpiĝis kaj la generacio de esperantistoj poste venantaj ne povis kalkuli sur ĝin por solvi siajn lingvajn problemojn.

Jam pasis dudek sep jaroj kaj nun venas nova eldono kun antaŭparolo kaj valoraj komentarioj en piednotoj de Prof. Gaston Waringhien.

La nuna eldono prezentas 153 artikolojn kaj 26 subartikolojn, entute 179 erojn, kontraŭ 119 de la antaŭ eldono.

Waringhien grupigis la 179 erojn en tri ĉapitrojn: *leksikologio* kun ĉio, kio koncernas la kunmetadon, sencon aŭ etimologion de la unuopaj vortoj, *gramatiko* kun ĉio, kio apartenas propre al la gramatiko kaj *jurisprudenco* kun opinioj de Zamenhof pri la Fundamento, liaj verkoj mem kaj de Lingva Komitato kun ĝia Akademio.

Kion pli oni povas diri pri verko de L. L. Zamenhof?

Nur ke ĉiu esperantisto devas legi kaj relegi ĝin kun krajono en la mano, subtrekante la plej interesan, prenante notojn pri lingvaj solvoj al problemoj ankoraŭ ekzistantaj (ĉu verdas, amatas, amitas, k.c.?) kaj ĉefe, kiel diras Waringhien en la antaŭparolo, admirante la delikatan senton pri nuancoj, la lar-

William Shakespeare — *OTELO*, La Maŭro de Venecio — Traduko el la angla lingvo, enkonduko kaj notoj de Reto Rossetti. Antaŭparolo de Roy Walker, J. Régulo, Eldonisto. La Laguna, 1960. 22,5 x 17 cm, 208 paĝoj — Prezo en la libroservo de B.E.L.: 25 st.

La nombro de verkoj de William Shakespeare tradukitaj en Esperanton lokas lin inter la plej tradukitaj verkistoj. El la 37 dramoj, kiujn li verkis, aperis en Esperanto 12, nome: 6 tragedioj, 5 komedioj kaj *Trojo kaj Kresida*.

Venas nun al la Esperanta publiko la 13-a, *Otelo*, La Maŭro de Venecio.

La temo de *Otelo* estas la problemo devenanta de la geedziĝo de nigrulo al blankulino, Otelo kaj Desdemona, en epoko kiam la rasa antaŭjuĝo estis pli potenca ol nun, la problemo ekzistanta en viro (Otelo) deziranta sin establi en fremda socio kaj montras al kia grado novas atingi la potencavidon de viro (Jago) uzante monstre la malicon.

La tradukon faris Reto Rossetti. Li plenumis ĝin en la jaro 1951-a. En la sama jaro la teatraĵo estis prezentita en la Skota Kongreso en Dundee kun William Auld kiel Otelo, Rossetti kiel Jago kaj Karola Rossetti kiel Desdemona. De tiu jaro al la dato de la publikigo la traduko estis tralaborita dufoje.

Vere per ĝi Rossetti montriĝas — ĉu pri tio estis dubo? — vere kompetenta. La traduko estas bonega kaj en multaj pecoj la solvo trovita estas tre feliĉa, tiom pli se oni komparas al traduko, ekzemple, al portugala lingvo.

Rossetti enmetis ankaŭ piednotajn klarigojn, kiuj multe helpas al la ĝenerala leganto kaj al la serioza studento de la dramo.

Eble al konservema esperantisto ne plaĉos la ĉirkaŭ 70 neologismoj troveblaj en la tradukaĵo, sed li mem konsentos, ke tio fariĝas bagatelaĵo en altkvalita traduko.

L.A.M.

1 st. = Cr\$ 200 (Jan. - 65)

ĝecon de vidado, la preskaŭ seneraran lingvan instinkton, unuvorte la saĝon kaj la genion de Lazaro Zamenhof.

L.A.M.

DIPLOMOJ

Faris ekzamenon kaj ricevis diplomon
jenaj esperantistoj :

NORMA ELEMENTA DIPLOMO

Brazila Klubo "Esperanto", Rio de Janeiro :

André Ponce
Hélio Nunes da Costa
Maria da Conceição de Sousa
Maria Heleny Abreu Cavalcante
Flamarion Pinto de Campos
Juraci Vaz Sampaio
Helder Vieira Lopes
Paulo Sérgio Viana
Jorge José dos Santos
Almir Ferreira
Lisarb Oliveira de Souza
Octávio Mazzoni Andrade
Délcio Rodrigues Pereira

Federação Espirita Brasileira pere de Brazila Klubo "Esperanto":

José Fernandes Guimarães
Nilda Ignez Freire Rocha
Potyguara de Assis Corrêa
Lourival da Costa Santos
Duílio Alves
Antônio da Silva Cabral
Amara Cavalcanti Moreira

Associação Cearense de Esperanto. Fortaleza:

Antônio Soares de Alcântara
Antônio Timbó Rodrigues
Renato Bezerra Furtado
Mércia Leite Bezerra
José Gerardo de Oliveira
José Hilcar Furtado
Angélica Ellery Tórres da Silva
José Ribamar Leite de Azevedo
Maria Iolita Magalhães
João Hipólito Campos de Oliveira
Tânia Barbosa Cabral de Araújo
Honor Tórres da Silva
José Rogério de Vasconcelos
Luciano Alves Façanha
Hamilton Alencar Piancó.
José Iran Araújo Leite

Clube Esperantista Juiz de Fora, Juiz de Fora, MG:

Paulo de Souza Aleixo
Natal de Souza Vieira

Lúcia Paixão Carneiro
Ângela Drumond Castilho
Waldir Fiaz
Fenelon de Souza Aleixo
Jorge Joaquim dos Santos
Araci da Silva Martins
Margarida Corrêa
Ernani Ciuffo
Alberto Pavam
Luiz Villani
Cândido Pereira da Silva

Clube Esperantista Juiz de Fora, Além Paraíba, MG:

Maurício Santiago Couto
Arv Cassiano da Silva
Luiz Fernandes de Oliveira
Elcio Fernandes de Oliveira
José Mendes dos Santos
Antônio Lopes de Oliveira Filho
Dilma Gomes da Silva

Uberlândia Esperanto-Klubo, Uberlândia, MG:

Nupotira Sallés
Norma Bárbara de Oliveira
Wellesley Borges
Tasso Melo Gonçalves de Abreu
Maria de Lourdes Vasconcellos
Marisia Margarida Santiago
Neusa Bombonato
Lázaro Ângelo de Oliveira
Antônio de Oliveira Ramos
Antônio Carlos Rosa
Júlia Manso Vieira
Yvonne de Souza
Carlos Roberto Rosa
Lacilda Silva
Luzia Amaral
Isabel Matias Rodrigues
Nadia Náira de Araújo
Amélia Silva
Márcia Santos
Maria Clara Santos

PER KORESPONDADO:

Cacilda de Souza Almeida, Mogi das Cruzes, SP
Zoraide Rocha de Freitas, Ribeirão Preto, SP
Mário Paulo Tasca Júnior, Juiz de Fora, MG
Rufino Levi de Ávila, Lins, SP
Francisco Guinesi, São Lourenço, MG
Walter Quadros Martins, Araranguá, SC
Alice Aparecida Mendes de Carvalho, Bauru, SP

Aylton Guido Coimbra Paiva, Bauru, SP
 Maria Eloah de Souza Lima, Jataí, GO
 Célia Maria de Lima, Jataí, GO
 Euclides Caripuna Soares, Belém
 Walter Santana Leão, Aracaju
 Antonijeta Almada Miranda, Ribeirão
 Preto, SP

*Ĉe Federaĉio Espirita do Estado de
 São Paulo, São Paulo:*

Acyr de Carvalho
 Maria do Rosário Aranha
 Ludovico Capozzi
 Maria José Gimenez
 Sílvia de Almeida
 Carlos Prates Castanho
 Américo dos Anjos Costa

*Ĉe Tucuruvi Esperanta Societo, São
 Paulo:*

Demair Fonseca de Rezende
 Conceição de Souza
 Arlete de Azevedo
 Waldomiro Antônio da Silva
 Mário Rosa
 Mário Wilson Rosa
 Alba Lucinia Rosa
 André Luiz Rosa
 Maria Inês Rosa
 Euclides Rosa

En Passo Fundo, RS:

Iara de Andrade
 Helena Antônio
 Pércio de Moraes Bramo
 Gladis Dihel Bueno
 Berenice Terezinha do Carmo Coronel
 Elaty Justina Dias
 Cezar Mário Lautert Duarte
 Aluisio Ferreira Godoy
 Maria Ione Lange
 Moises Muniz
 Raul Mader de Souza

*Ĉe Alianca Municipal Espirita de Goiânia,
 Goiânia:*

René de Souza Ramos
 Julta Corrêa Borges
 Umberto Ferreira
 Otaciro Rangel Nascimento
 Paulo Daltro de Oliveira

NORMA SUPERA DIPLOMO

*Brazila Klubo "Esperanto", Rio de
 Janeiro:*

Natal dos Santos

*18-a Brazila Kongreso de Esperanto,
 Fortaleza:*

Paulo Vieira da Silva
 Vivaldo Marcelino da Silva
 Antônio de Pádua Soares
 Armindo Trarbach

PER KORESPONDADO:

Frei Raimundo de Ity, Santa Teresa, ES
 Italo Peccioli, Jau, SP
 Gilson Villas Boas Passos, Vitória
 Helmuth Schenk, São Paulo
 Estácio de Sá, Marília, SP
 Carlos Henrique Diosínio, São Leopoldo, RS

*Ĉe Resende Esperanto-Klubo, Resende.
 RJ:*

Sírio Silva
 Robinson Mattos
 Olívio Storte
 Suzana Silva

NORMA PROFESORA DIPLOMO

*18-a Brazila Kongreso de Esperanto,
 Fortaleza:*

Paulo Amorim Cardoso
 Carlos de Almeida Wutke

PER KORESPONDADO:

Petrônio Ramos Burger, Lajes, SC
 Walter Augusto Francini, São Paulo
 Josejo Vigh, Barra do Piraí, RJ

SÊLO DO ANO DA COOPERAÇÃO INTERNACIONAL

Fôlha de 10 selos..... Cr\$ 350

NOVA RADIPROGRAMO

Plia radistacio elsendas nun E. —
 programon en Brazilo. La Dir. de G.J.F.
 de Rádio Difusora Fluminense, en Ni-
 teroi S-ro Antonio Rodrigues da Costa,
 invitis la lokan grupon, Niteroi Espe-
 ranto-Klubo, organizi duonhoran ĉiuse-
 majnan programon sabate, de 8,30 h.
 ĝis 9,00 h. en 1.250 kc.

En la kurso estas uzata lernolibro
 speciale eldonita de Brazila Esperanto-
 Ligo, Método Elementar de Esperanto,
 kies aŭtoro, Prof. Torres Pastorino faris
 saluton al la lernantoj malfermante la
 kurson.